

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Seria litteratorum, hominum poenitentia, institutio
eruditorum delinquentium - Cod. Ettenheim-Münster 60**

[S.l.], 1727

Documetum 11

[urn:nbn:de:bsz:31-108344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-108344)

turbationibus sumus, ne in finem usque, animum nostrum
 respondeamus: sed agnoscentes illum, qui nos vocavit, Deum
 et vocationem qua vocati sumus, ipsum dicentem audiamus,
 penitentiam agite, appropinquabit enim regnum celorum. Luc. 3.
 Nec vero super aliquibus peccatis limitavit penitentiam
 super quibusdam autem non, sed ad omnem plagam
 peccati, nobis magnus ille animarum nostrarum medicus,
 dedit magnum hoc remedium. perveris igitur animis
 nostra mores excidamus, et loco cauteriorum, timore
 utamur divino, in quo poterimus peccati impetus re-
 primere, ut non confundamur in resurrectione mortuo-
 rum: quando omnia prodibunt in lucem, sive boni
 quid egerit quis, sive mali: ait enim sacra scriptura:
 quo est vita nostra? vapor est, et ad modicum parens, fac. 4.
 et deinceps exterminabitur. concupiscentias igitur acu-
 teatas atque spinosas omittamus, casta cogitatione in-
 soltus libidinosarum cogitationum repellentes, quia
 scriptum est: sancti estote, quoniam ego sanctus sum: Levit. 11.
 ut gratia salvatoris nostri, Dei, parem sortiamur im-
 mortalem. obliquiscaturque nostrorum peccatorum.
 Dominus per suas miserationes, nostramque conversionem
 et veram penitentiam. Et si quis eorum, qui videntur
 abundantius laborare, murmuret de magna miseri-
 cordia Domini, uti quod celeriter assumptus sit, pro
 te rationem est redditurus, omnis creature Dominus
 dicent: amice non facio tibi injuriam: nonne dena- Matth. 20.
 rio conveni tecum? Deus enim qui justificat, quis est Rom. 8.
 qui condemnet?

Documentum ii.

Cur fluctuas anima, marorum qua saba procel-
 lis? usque quo multimoda cogitatione turbaris? mens
 congesta radiis, itineris devia carpens, te amissis caligi-
 nis subducta luce percurris. Non ablatas res, seculas
 mundi, saepeque suspiras: nec casus honoris, sed ruinam ani-
 me ploras. Non hac defunctoria doleas exita carnis:
 sed persequentia barbari tormenta formida. Nec
 arumnas carceris abigas quibus in fine carebis: sed iugis
 Averni miserias prospectans evita. qua hic redimi
 facili compendio possunt, si mundi affectus in amorem
 christi convertas, et te non negligas ab iniquitate pri-
 vare. cuncta peccata a corde divulsa propellas, res
 iniquas penitus remove, saltemque percipis ab horre,
 ut sinceritate rudi sel sero reniteas. Abiecit te
 mundus, percussitque, respersit, derisit, quare non confide-
 ras quid a te christus exquirat? non humana manu
 talia te perpeti puter, sed hoc provenisse divino iudicio
 crede. paritasti contra te Dominum offensa delicti, qui
 te flagris arguens corripit, coerecet, affligit, flagelli
 in pendio monet, ut errata cognoscat, et agnita penitens

coerigas, distingas, emendes. tua sentira. Debes, quod instat;
verberare, pulsatur, et benivolus à malo segregatus existas,
et pernitiosa respuens, innoxia quæras. Vult contritionis
nunc te examinare camino, quod conflatur, mistinas vitio-
rum sordes amittas. cur ergo per quæq; diffusus mente
vacua curris? ad calcem examinus, sensus tui collige graf-
sur. discute cor tuum, cautius interroga mentem: quid lu-
dibrosum retinet, vel gepit exponat. quid sanum, quid noxium
concepit vel operit, pandat. et dem est licentia, forum
prædamnae, festina.

Ecce per peccata cuncta coram oculis constant, et
secreto murmure meæ universa proponit. qui d'admissa
crimina, nisi lamenta requierent? quid vult facti vulnus,
nisi malagmata fletus? nullum scelus aliter nisi peni-
tendo expiatur: imò puniendo, ne sit iam ultia, deletur.
Ergo, si ruisse nequiter vivendo displicet, surge decenter.
Melius agendo præcurre iudicem futurum, timens
perdentem iniquos. hunc illum post sæculi crimina
opere iustitia placat. atros ignes inferi, quod est mors
secunda, pavescit: sed admissa paritens puni peccata
et vive. in hæc vita lacrymis extinguit, tartari flam-
mas, et necando crimina vias evacua mortis. mors illi
non respicit, quos sic viventes amittit. nam qui se pec-
cato dirimit, iustitia iungit: et spiritus vite obsequens
mandata custodit, peccata respiciens morte servare con-
temnit. ultra iam non moritur, nec mors dominabi-
tur illi: neque eum tartarus excipiet in morte, sed calce;
nullatenus dubites in hoc, nec unquam diffidas: nam sic
probertantem divina dicta decernunt ad regnum. pro-
fecto transierunt cum christo victuri, quæ penitente
mala perpetrata probantur. nulla hæres dubium.
De misericordia reddat: nam parcere Deus promptus
est clementer, indignis atq; penitentibus veniam liber-
ter donare: tantum si peniteas, nec iam penitenda
committas. Et ob hoc terrior atq; subannator vocatur
veritas penitentiam in punitionem periculi. labor
sine fructu est, et spes vanissima, valde sic peccata
plangere, ut non desinatur peccare, quasi quis in-
struata destenat, dicta respiciet, siquid lavat, hodie
polluat, et sordidet cras: sic enim non lotus habetur,
sed semper immundus. Nec capit huiusmodi veniam,
sed provocat iram: quoniam non diluit, sed dilatat crimi-
num gesta. Tu denique cautius saltem exempla deli-
nant, et iam peccasse penitens, iam peccare desiste.
disipa proteritas lacrymarum opere, culpas. Da ele-
mosynam, si habes, redime probra, et sequi vanissima
respue, continere cura. sit iam abdicabile, sit abomi-
nabile, semper peccatum, quod calo distrahis, in infer-
num deponit. melius sit regni gloriam nitore capere,

quam regni iacturam, sordium horrore, perferre. Con-
 versus ad Dominum post tenebras lucem arripe, amplexu
 tenes vitam, mortalia facta relinque. Confitere illi
 compungere, plaggito, roga, dic, peccavi nimium, parce
 misereere proclama. curva cordis genua, prostratus
 corpore in terram. obsecra apud eum, profusa lacrymis
 ora: lenias ut humilis, quem exasperasti superbus: nam
 Dei clementiam humiles et flentes acquirunt, non riden-
 tes impetrant, neque contumaces exorant. certe se panis
 heat, perperam quae unquam gessisti; ut odieris horreas,
 quae quid indelenter amabas. quod pudore congruo
 rubor verecundus apperatur, rite deum veniam lac-
 rymarum prece requiras. his namque fomentis anima
 peccanti medetur: et omnia vulnera prisca sanitate
 receptant. sic namque divinum sedat cito furorem: sic
 profecto capies, quicquid lacrymando deposcis. sic
 denique poteris evadere quicquid claudit, obligat offi-
 cit, affligit, obumbrat, et ad Dei gratiam hoc modo redi-
 re gaudebis.

Quamvis sis peccator impius, malignus, iniquus, cri-
 minis omni genere contagiosus, postulat, pete a Deo
 veniam, hostians nequaquam in fide, quae omni pecca-
 mine cunctos penitentes expurgat, omnia dimittit facinus
 vera penitendo delicti: nec est erimen ullum, quod ne-
 quaquam lacryma tegetur. quamvis de justitia bene
 reat iudicij Dies, nunc misericordia certa penitendo po-
 titur. Delinquentum Deus de praeterito damnat, si
 bonus ex malo fuerit extremis reperitur. Et sicur im-
 pio, si impietates relinquat, opera iustitia faciat, ex-
 tremo conversus impietas illius omnis oblata demitur,
 mortisq; sublatus aeterna per saecula vivat. sic denique
 paulus fidelis ex infido factus, cunctis caret criminibus,
 quae impie geperat olim. sic ex publicano venit Evan-
 gelista Maththaeus, sicq; Cyprianus ex Mago sacerdos
 et Martyr; sic et Augustinus ardentior carnis ama-
 tor, fit ex Manichaeo mundi probatus Magister: sic
 et Ninivita impia, obscena, nefanda deflectens flagi-
 tia vitam penitendo merentur. Manasses qui idolis
 templum repleverat Dei et de calo pridem datham
 profanas erat legem, post amisso regno captivus, et
 ferreis vinculis multis ligatus, Dominum penitencia
 placans, regno restitutus est, nexibus culpaq; solutus.
 sic David adulterij culpan, homicidijq; redemit. Et Achaz
 similiter calibus pendente evasit iram, de quo cominus
 dixerat ulcisci Deus. petrus fide lapsus rursus penitendo
 resurgit. sic et Evangelij meretricis ac publicanus parvis fu-
 is lacrymis multo se piaculo mundant. Et plurimi alij quos
 olim scriptura declarant, post crimina calibus factos mani:
 tudine viros. sic e contra polum habentes ad tartara ca-
 dunt, qui bona priora malum appetendo relinquerant.

Ut dicitur iusto: si ab iniquitate egressus iniquus extiterit,
omnis iustitia eius deperiat, et ipse morte damnabitur.
Sic Judas olim subito malignus effectus, omne bonum
perdidit, quod dudum beati peregit. sic et Salomoni ni-
hil impatiatur de bono, quod antea cepit, sed extremo-
malo damnatur. in qua voluntate postremo quispiam
vel actu fuerit inventus, in hac iudicandus erit. sicut de
hoc ipso Dominus locutus est dicens: in quo te invenero, in
hoc te iudicabo. Et si credis, amplius hos ipso diligit Deus,
qui post pravitates esse rectiores student: ac sic se post
vitia virtutibus magis exercent, quam qui mala gra-
via nunquam perpetrare noscuntur, et bona precipue
torpentes agere piget. sicut quispiam Dominus illum
magis seorsum amplectitur, qui post damna quadam
potiora lucra reportat quam qui nihil perdidit, et
nihil augmenti fecit. sic imperator illum magis militem
amat, qui post fugam remeans hostem persequendo
prostermit, quam qui nunquam fugit, et nil unquam
fortiter fecit. sic agricola illam terram plus amat,
qua uberes illi post spinas afert fauces, quam illam,
qua tribulos vel spinas nunquam nutrit, et fertilis
messem nunquam aliquando produxit. Non desperes
veniam, sed potius spera salutem, si facturus optima
peccata damnare decernas. Corrige delictum, muta
mores, renova vitam, et nullam te plecti dolebis postea
penam. Non eris in crimine, quem periret alibi fuisse
nec dicitur impius, qui fuerit deus pius.

Documentum 12.

Penitentibus exemplum Job primus exhibuit,
quod post funera vel flagella adhuc in sua redargu-
tione etiam in cilicio, et cinere lamenta paupertatis
sumpsit dicens: idcirco ago penitentiam, in favilla, et
cinere. Displicuit sibi Job et sui penitentia seque-
reales fuerant, et quales per Deum facti sunt illi
placuerunt. Job autem penitentia medicamentum
vulneris, spes salutis, per quam peccatores salvantur,
per quam Deus ad misericordiam provocatur: qua non
tempore perfitur, sed profunditate luctus. peniten-
tia autem non mensum ac temporum cursu perfitur,
sed pena qua anima cruciatur, et mortificatur caro.
Hi vero qui penitentiam gerunt, proinde capillos et
barbam nutriunt, unde monstrant abundantiam cri-
minum, quibus caput peccatoris gravatur. capilli enim
pro villis accipiuntur. Vir, enim si comam nutriat, ut
ait apostolus, ignominia est illi. ipsam enim ignomi-
niam suscipiunt penitentes pro merito peccatorum.
quod vero in cilicio prosterantur, per cilicium quippe
recordatio est peccatorum, propter hanc ad sinistra